

Puberteit bij honden

Je kunt het gewoon voorspellen... Je hond gedroeg zich tot voor kort als een engeltje en ineens gedraagt hij zich alsof hij van de basiscommando's zelfs nog nooit gehoord heeft. Wat is er gebeurd? Waarom neemt mijn hond me in de maling?

Dat doet hij niet. Hij zit in die meest gevreesde fase... de puberteit.

Bij een intacte reu piekt de testosteronproductie in deze periode. Deze kan wel driemaal de concentratie bereiken als die van een volwassen reu en sommige honden hebben het hier echt heel moeilijk mee. Maar de puberteit draait niet alleen om testosteron, noch om sexhormonen. Als dat zo was, zou een gecastreerde hond ervoor gespaard blijven. En dat is niet zo. Alle sociale dieren gaan door de puberteit heen. Dit wordt ook vereist door de natuur.

Sociale zoogdieren komen over het algemeen hulpeloos en totaal afhankelijk ter wereld. Als ze volwassen zijn, wordt echter van ze verlangd dat ze volledig onafhankelijk zijn en de volgende generatie kunnen grootbrengen. Tussen die twee momenten moet er dus veel gegroeid, ontwikkeld en geleerd worden. De puberteit is de fase waarin de natuur vereist dat ze leren zelf beslissingen te nemen op basis van hun eigen inzichten. "Omdat ik het zeg" is niet goed genoeg meer. Ze worden er biologisch toe gedreven om zich van hun ouders los te maken en dingen op hun eigen manier te doen. Het is geen rebellie. Het is de natuur.

Nu kun je wel zeggen "Maar honden worden niet onafhankelijk. Ik wil niet dat mijn hond zelf beslissingen neemt!" Onzin – natuurlijk wil je dat wel. Denk er eens aan hoe het was toen je pupje 8 weken oud was. Denk eraan hoeveel tijd je kwijt was, terwijl je ieder aspect van zijn leventje regelde. Vergelijk dit eens met een oudere hond die het allemaal al eens gezien en gedaan heeft. Die hond verdient misschien geen salaris, maar hij kent zijn wereldje binnenste buiten en is veel betrouwbaarder, voorspelbaarder en volwassen. Nou, om dat punt te bereiken moet je door de puberteit heen :-).

Hoe je ermee omgaat? Zorg ervoor dat ze alle kans krijgen om de juiste keuze te maken en zorg ervoor dat die juiste keuze heel, heel erg belonend is. Werk flink aan het leggen van dit fundament, namelijk dat de basisoefeningen "het allerbeste zijn dat je als hond kan overkomen".

Naast deze biologische noodzaak, ondergaan de hersenen van de puppy een ongelooflijke fysieke verandering. Zenuwvezel voor zenuwvezel ontwikkelen deze zich tot een doelgerichte denkmachine. In de tijd ertussenin is het brein echter bepaald geen efficiënte denkmachine – en al helemaal niet tijdens de puberteit.

Daarom kunnen pubers het ene moment nadenken en het volgende moment... niet. Sterker nog, de prikkels die door de (bewust denkende) hersenschors zouden moeten gaan, worden direct omgeleid via het limbisch systeem, dat primaire reacties en emoties bestuurt. Hierdoor krijg je totaal overtrokken reacties. Dit zie je ook bij mensenpubers:

“Zet jij de vuilnis even buiten?”

“Je haat me! Dat zou je me nooit vragen als je me ook maar een beetje begreep! Je luistert nooit naar me! Ik haat je en ik wil je nooit meer zien!”

Als je later vraagt waarom de puber zo reageerde, zegt hij “Ik weet het niet”. En hij weet het ook echt niet. Hij had op dat moment geen controle over die emoties, maar een kleine kortsluiting in de hersenen.

De puberteit begint bij honden rond 6-7 maanden. Officieel duurt hij tot de hond volwassen is, ergens tussen 3 en 4 jaar. Maar de absoluut ergste fase – de periode waarin hun hersentjes wel heel weinig aankunnen – is meestal na de eerste 2 tot 3 maanden wel voorbij.

Kort op een rijtje:

7-10 maanden, vroege puberteit. Dit is de moeilijkste periode van de puberteit. Mini-hersentjes. Als niet gecastreerd, hoge concentraties hormonen. De wittebroodsweken van de puppytijd zijn voorbij! Dit is vaak ook de tijd wanneer problemen met het temperament boven komen drijven. Sommige honden worden erg reactief in deze periode en binnen een roedel kunnen onderlinge problemen ontstaan.

11 maanden-3 jaar, puberteit. Veel veranderingen tijdens deze lange periode. De hond vormt zich van een emotioneel, onderontwikkeld, 12-jarig jochie via een slungelige puber tot een jong volwassene. De ‘mini-hersen’-momenten worden langzaam minder. Maar met de fysieke volwassenheid komt ook de sociale volwassenheid en soms zijn er ‘problemen’ die vaak samenhangen met groeispurten. Agressie komt vaak vroeg in deze fase voor het eerst bovendrijven, grofweg tussen 12-18 maanden.

3 jaar en ouder, volwassenheid. De hormoonconcentraties trekken bij. De hond groeit niet meer. Honden zijn ergens tussen 3 en 4 jaar fysiek volwassen. Sommigen worden mentaal nooit volwassen ;-). Anderen worden rustiger en evenwichtiger in deze periode. De snelheid van het volwassen worden verschilt sterk van ras tot ras.

Samenvattend, de puberteit bij honden is rond 7 tot 10 maanden op zijn ergst, waarna deze gestaag verbetert en overgaat als de hond tussen 3 tot 4 jaar volwassen wordt. In grote lijnen is de “verbeteringscurve” vrij lineair – als hij 2 jaar is, is de hond anders dan met 18 maanden – maar van dag tot dag bekeken is er geen pijn op te trekken. Je hond heeft vandaag misschien hersenen. Maar misschien ook niet.

Op de dagen dat zijn hersenen gevlogen lijken, vat het dan niet persoonlijk op. Hij is niet koppig. Hij kan echt niet nadenken. Maak alles dus heel simpel en eenvoudig voor hem. Bij een mensenpuber zijn dat de momenten waarop je een geschreven lijstje meegeeft in plaats van een mondeling verzoek. Of neem een dagje vrij en geef je hond een kans om informatie te verwerken en, misschien, een eh... helder moment te beleven.

Oorspronkelijke titel: Canine Adolescence (copyright: Melissa Alexander)

www.clickersolutions.com www.reinventing-melissa.com <http://blackseadogs.blogspot.com>

Met toestemming vertaald door: Sandra Hurkmans, www.doghouserock.nl